

30.4.2012

H

Valtiovarainministeriö

Valtiovarainministeriön kirje 20.3.2012

**LUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI VEROTUSTA KOSKEVASTA ENNAKKO-
PÄÄTÖSVALITUKSESTA SEKÄ ERÄISTÄ MUISTA VEROTUSMENETTELYÄ JA
MUUTOKSENHAKUA KOSKEVISTA MUUTOKSISTA**

Rovaniemen hallinto-oikeus esittää pyydettyinä lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa:

Ennakkopäätösvalitus korkeimmalle hallinto-oikeudelle

Esityksessä ehdotetaan verotuksen jälkikäteistä muutoksenhakujärjestelmää täydennettäväksi ottamalla käyttöön ennakkopäätösvalitusmenettely. Siinä yksi muutoksenhakuasteista, hallinto-oikeus, ohitettaisiin ja korkeimpaan hallinto-oikeuteen voitaisiin mennä suoraan verotuksen oikaisulautakunnan päätöksestä.

Uudistusta on perusteltu sillä, ettei normaalin muutoksenhakuprosessin kautta saada korkeimman hallinto-oikeuden prejudikaatteja riittävän nopeasti, ja sillä, että yleisissä tuomioistuimissa on otettu vuoden 2011 alusta käyttöön vastaava menettely.

Hallinto-oikeus toteaa, että pääsääntöisesti asia on ennen korkeimpaan hallinto-oikeuteen saapumista ollut tuomioistuinkäsittelyssä joko hallinto-oikeudessa tai muussa hallintotuomioistuimessa. Käsittely verotuksen oikaisulautakunnassa on hallintomenettelyä. Valitustien avaaminen oikaisulautakunnan päätöksestä suoraan korkeimpaan hallinto-oikeuteen merkitsisi sitä, että korkein hallinto-oikeus toimisi ensimmäisenä tuomioistuinasteena, mikä ei ole suotava kehityssuunta, varsinkin kun otetaan huomioon se hallintolainkäytön kehityslinja, että hallinto-oikeuksien asemaa on vahvistettu ja vahvistetaan yleisinä hallintotuomioistuiminä.

Hallinto-oikeus katsoo, että ennakkopäätösluontoisten asioiden käsittelyaikoja voitaisiin lyhentää säätämällä asia kiireellisesti ratkaistavaksi hallinto-oikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa

silloin kun verovelvollinen ja veronsaajien oikeudenvallontayksikkö ovat suostuneet siihen, että asia käsitellään ennakkopäätösvalituksena. Tällöin kokonaiskäsitelyaika muodostuisi vain muutamaa kuukautta pitemmäksi verrattuna nyt esitettyyn vaihtoehtoon. Näin välttyttäisiin myös puuttumasta muutoksenhakujärjestelmän rakenteisiin.

Ennakkotietomenettelyn korvaaminen ennakkoratkaisumenettelyllä

Hallinto-oikeus kannattaa verohallinnon ennakkollisia kannanottoja koskevien menettelyjen yhtenäistämistä esitetyin tavoin niin, että tuloverotuksen ennakkotieto korvataan ennakkoratkaisulla, joka on aikaisemmasta poiketen muutoksenhakukelpoinen. Lainmuutoksen yhteydessä on myös verovelvollisen kannalta tärkeää ottaa käyttöön tuloverotuksenkin osalta menettely, jossa veronsaajien oikeudenvallontayksikkö voisi valitusajan kuluessa sitovasti ilmoittaa muutoksenhakuoikeutensa käyttämättä jättämisestä. Asiaa koskevan säännöksen siirtäminen erilleen verohallintolain 26 §:ään nykyisestä verotusmenettelystä annetun lain 85 §:n 4 momentista ei kuitenkaan tunnu perustellulta. Verovelvollisen tiedonsaannin kannalta on tärkeätä, että kaikki muutoksenhakuun olennaisesti liittyvät seikat käyvät ilmi samasta lainkohdasta. Näin verovelvollisen olisi helpompi esimerkiksi tehdä aloite oikeudenvallontayksikölle muutoksenhakuoikeuden käyttämättä jättämisestä. Kysymyksessä olevan säännöksen siirtäminen erilleen asiayhteydestään ei liene tarpeen.

Muutoksenhakumenettelyä koskevat muutosehdotukset

Hallinto-oikeus yhtyy esitykseen siltä osin kuin muutoksenhakujärjestelmää on tarkoitus yhtenäistää siirtämällä muutoksenhakuprosessin johtaminen hallinto-oikeudelle arvonlisäverotuksessa, varainsiirtoverotuksessa ja arpajaisverotuksessa. Myös muutoksenhakusäännösten lisääminen ehdotetuin tavoin niiden veroasioiden osalta, joihin nykyisin sovelletaan hallintolainkäyttölain säännöksiä, on perusteltua, samoin kuin veronsaajien oikeudenvallontayksikön muutoksenhakuajan ja -oikeuden täsmentäminen sekä verohallinnolle annettava oikeus verotuksen päättymisen jälkeen kumota arvioverotus uuden veroilmoituksen perusteella.

Veronsaajien oikeudenvallontayksikön kuulemismenettelyn keventäminen ja verotuksen oikaisulautakunnan suppean kokoonpanon käyttäminen ns. vähäisissä asioissa

Nykyisen 3 000 euron rajan nostaminen 6 000 euroon tarkoittanee ainakin henkilöverotuksen osalta sitä, että lähes kaikki tällaiset veroasiat ratkaistaisiin oikaisulautakunnassa suppeassa kokoonpanossa ja ilman veronsaajien oikeudenvallontayksikön kuulemista hallinto-oikeusvaiheessa. Tämä saattaisi jossain määrin johtaa asioiden rutiininomaiseen ja pintapuolisempaan käsittelyyn, mikä olisi verovelvollisen oikeusturvan kannalta arveluttavaa. Tosin hallinto-oikeus voi euromäärän alle jäävissäkin tapauksissa tarvittaessa kuulla veronsaajien oikeudenvallontayksikköä.

Muutoksenhaku Konserniverokeskuksen päätöksistä

Hallinto-oikeus yhtyy esitykseen muuttaa muutoksenhaku

Konserniverokeskuksen päätöksistä vastaamaan muutoksenhakua muihin verohallinnon päätöksiin.

Verosta vapauttaminen sekä veron maksamisen lykkäys ja maksujärjestely

Hallinto-oikeus kannattaa verosta vapauttamista koskevien säännösten lisäämistä veronkantolakiin ja verotililakiin sekä erillislakien säännösten kumoamista vastaavilta osin. Hyvin perusteltua on myös verojen ja maksujen lykkäystä ja maksujärjestelyä koskevien säännösten yhdistäminen niin, että jatkossa maksujärjestely olisi ainoa menettely, jolla verojäämien maksuaikataulua järjestellään.

Ylituomari

Pirkko Wesslin-Nenonen

Hallinto-oikeustuomari

Antti Pekkala